

OCHRANA OZNAMOVATELŮ (tzv. whistleblowing) A VNITŘNÍ OZNAMOVACÍ SYSTÉM

Společnost Cemex (společnosti Cemex jsou myšleny veškeré společnosti patřící do holdingu Cemex působící v České republice) dbá na svoji dobrou pověst, a proto klade důraz na čestné, etické a transparentní jednání v souladu s právními předpisy, jak uvnitř společnosti, tak vůči zákazníkům, dodavatelům a jiným třetím osobám. V této souvislosti přijala Etický kodex a zavedla program ETHOS umožňující hlášení neetického chování, správu vyšetřovaných případů a nepřipustnost odvetných opatření proti osobám podávajícím hlášení a dalším chráněným osobám.

Dále ty společnosti Cemex, které jsou povinnými subjekty (viz dále) zavádí i vnitřní oznamovací systém, který umožní oznamovat možné protiprávní jednání a chránit oznamovatele před odvetnými opatřeními ve smyslu zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen ZOOO), který povinným subjektům stanoví další povinnosti, zejména jmenování příslušné osoby a dodržování zákonem stanovených lhůt. Vnitřní oznamovací systém bude zaveden pouze u povinných subjektů, a to v zákonem stanovených lhůtách, tj. pro společnosti Cemex zaměstnávající k 1.8.2023 více než 250 zaměstnanců bude vnitřní oznamovací systém zaveden s účinností od 1.8.2023, pro společnosti zaměstnávající k 1.8.2023 více než 50 a méně než 250 zaměstnanců bude vnitřní oznamovací systém zaveden s účinností od 15.12.2023.

V souladu s výše uvedeným se vnitřní oznamovací systém k 1.8.2023 zavádí pro společnost Cemex Czech Republic s.r.o. a k 15.12.2023 pro společnosti Cemex Services Group s.r.o., Cemex Sand, k.s. a Cemex Logistics s.r.o. (společnosti Cemex Czech Republic s.r.o., Cemex Services Group s.r.o., Cemex Sand, k.s. a Cemex Logistics s.r.o. dále také jako „povinný subjekt“).

Právní úprava ochrany oznamovatelů:

Zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, který zpracovává směrnici Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019, o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „Směrnice“).

Kdo může být oznamovatelem?

Každá fyzická osoba, která pro povinný subjekt buď zprostředkovatě, vykonává či vykonávala práci nebo jinou obdobnou činnost, v souvislosti s níž podává oznámení o protiprávním jednání ve smyslu ZOOO.

Co může oznamovatel oznámit, aby získal status oznamovatele a zajistil si tak příslušnou ochranu?

- informace o důvodných podezřeních, o skutečných či možných porušení předpisů, k nimž došlo nebo dojde u povinného subjektu a jsou vyjmenovány v ZOOO nebo o pokusech taková porušení utajit.

Dále platí:

- důvody, které vedou oznamovatele k oznámení, nejsou podstatné pro rozhodnutí o poskytnutí ochrany,
- není možné podávat informace úmyslně a vědomě nesprávné či zavádějící – ochrana před odvetnými opatřeními se nevztahuje na osobu, která učinila vědomě nepravdivé oznámení. Nelze tedy oznamovat skutečnosti vědomě nepravdivé. Takovéto jednání může být sankcionováno a nelze poskytovat ochranu osobám před zlovolnými, neopodstatněnými či zneužívajícími oznámeními.

Co oznamovatel oznámit nemůže?

- informace, které mohou bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky nebo informace o činnosti zpravodajských služeb,
- informace, které mohou ohrozit probíhající trestní řízení, informace podléhající ochraně podle zákona o krizovém řízení nebo ochraně utajovaných informací,
- při oznamování informací nesmí dojít k porušení mlčenlivosti při výkonu funkce např. soudce, asistenta soudce, justičního čekatele apod.

Příslušné osoby

V souladu se ZOOO povinný subjekt určil příslušné osoby k přijímání a posuzování důvodnosti oznámení o možném protiprávním jednání, které navrhuje (v případě důvodnosti oznámení) opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu.

Příslušnými osobami jsou:

Vladěna Sopková, tel.: +420778533346

Hana Fidrová, tel.: +420724704592

Jak může oznamovatel podat oznámení o porušení předpisů?

Oznámení možného protiprávního jednání v rámci povinného subjektu lze prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému činit následovně:

a) telefonicky nebo prostřednictvím hlasové zprávy na telefonní číslo příslušné osoby. O takto podaném oznámení bude sepsán zápis a oznamovateli musí být nabídnuta možnost zápis hovoru zkontrolovat,

b) osobně (doporučujeme po předchozí telefonické domluvě) při setkání s příslušnou osobou, přičemž o ústně podaném oznámení bude buď se souhlasem oznamovatele pořízena zvuková nahrávka nebo záznam, který věrně zachytí podstatu ústního oznámení, přičemž oznamovatel je oprávněn se k záznamu nebo přepisu zvukové nahrávky, byl-li pořízen, vyjádřit, opravit a odsouhlasit svým podpisem,

c) písemně příslušné osobě k jejím rukám, takovou zásilku v listinné podobě je třeba označit nápisem "Neotvírat, whistleblowing", přičemž zaměstnanci podatelny společnosti nejsou oprávněni takto označenou obálku otevřít a jsou povinni ji předat přímo příslušné osobě. Při nesplnění této podmínky nelze zcela garantovat utajení totožnosti oznamovatele nebo důvěrnost sdělovaných informací.

d) e-mailem zaslaným na speciální e-mailovou adresu příslušných osob – Whistleblowing_CZ@cemex.com, pokud jde o Cemex Czech Republic, s.r.o. a Whistleblowing_S_CZ@cemex.com, pokud jde o Cemex Services Group s.r.o., Cemex Sand k.s. a Cemex Logistics s.r.o. užívané výlučně pro účely hlášení oznámení dle ZOOO, k níž mají přístup pouze příslušné osoby a nikdo jiný není oprávněn do schránky vstupovat, či do ní jakkoliv zasahovat. Tento způsob podání zajišťuje oznamovateli nejvyšší míru důvěrnosti, neboť k podání mají přístup jen osoby pověřené vedením této agendy a podání lze navíc učinit kdykoliv.

V oznámení je třeba uvést jméno a příjmení oznamovatele, jeho datum narození a kontaktní údaje, popis případu se všemi podstatnými informacemi a je-li to možné, připojit podklady dokládající uvedená tvrzení tak, aby bylo možné důvodnost oznámení řádně posoudit. Rozsah a kvalita předkládaných informací mohou pozitivně ovlivnit způsob posouzení důvodnosti oznámení.

Povinný subjekt vylučuje přijímání oznámení od osoby, která pro ni nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost podle § 2 odst. 3 písm. a), b), h) nebo i) ZOOO.

Může oznamovatel učinit anonymní podání?

Prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému ve smyslu ZOOO nelze činit oznámení anonymně. Pokud oznamovatel chce zůstat anonymní, může případ nahlásit prostřednictvím stávajícího globálního programu ETHOS, který zůstává nadále v platnosti pro hlášení jakéhokoliv neetického chování, kdy v rámci tohoto programu je v maximální možné míře chráněna identita ohlašovatele a platí přísný zákaz odvetných opatření proti oznamovatelům jednajícím v dobré vůli. V případě anonymního oznámení je účelné sdělit telefon či email, jehož prostřednictvím se lze při zachování anonymity s oznamovatelem spojit. Nemožnost kontaktu s oznamovatelem může negativně ovlivnit posouzení důvodnosti oznámení.

Může oznamovatel učinit oznámení týkající se povinného subjektu s.r.o. i jinými kanály?

- Ministerstvo spravedlnosti ČR zřídilo tzv. „externí oznamovací systém“ s těmito kontaktními údaji: Ministerstvo spravedlnosti ČR, Vyšehradská 16, Praha 2, PSČ 128 10, e-mail: oznamovatel@msp.justice.cz, tel.: + 420 221 997 840 (dle informací na webu nejsou telefonní hovory nahrávány).

- odkaz na příslušnou webovou stránku: <https://oznamovatel.justice.cz/chci-podat-oznameni/>

Co se děje po podání oznámení?

Do 7 kalendářních dnů oznamovatel musí obdržet potvrzení o tom, že oznámení bylo přijato, a nejpozději do 30 dnů od přijetí oznámení by oznamovatel měl obdržet vyrozumění o tom, jakým způsobem bylo oznámení posouzeno. Lhůta na posouzení může být ve složitých případech až dvakrát prodloužena o 30 dnů (celkem tedy nejvýše na 90 dnů), o čemž bude oznamovatel vyrozuměn.

Jaké jsou prostředky nápravy a ochranné postupy proti odvetným opatřením?

Je výslovně zakázáno uplatňovat vůči oznamovateli odvetná opatření. Pokud by byl tento zákaz porušen a došlo k poškození oznamovatele odvetnými opatřeními, pak má nárok na přiměřené zadostiučinění. Oznamovatel má k dispozici např. tyto prostředky nápravy – žaloba, jejíž cílem je návrat na pracovní místo v případě předchozího propuštění, přeložení na nižší pozici, náhrada za ztrátu příjmů v budoucnu, náhrada nákladů spojených se změnou povolání, náhrada za jiné ekonomické újmy, jako jsou výdaje na právní ochranu a náklady na lékařské ošetření nebo náhrada za nemateriální újmu.

Jak společnost Cemex zpracovává osobní údaje obsažené v oznámení nebo jak zachovává režim důvěrnosti?

- bližší informace o zpracování osobních údajů společností Cemex jsou uveřejněny [zde](#),

- důvěrnost informací je zajištěna zavedením vnitřního oznamovacího systému, kde oznámení zpracovávají výhradně příslušné osoby. Listinné dokumenty související s touto agendou jsou proti neoprávněnému přístupu zabezpečeny mechanickými prostředky. Elektronická komunikace prostřednictvím e-mailové adresy Whistleblowing_CZ@cemex.com a Whistleblowing-S_CZ@cemex.com je zabezpečena a přístup do ní mají výhradně příslušné osoby.

Další užitečné informace k ochraně oznamovatelů lze najít na tomto specializovaném webu: <https://oznamovatel.justice.cz/informace-pro-oznamovatele/>